

Оценка на потребността от определяне на приоритети в обучението на учители по физическо възпитание и спорт, работещи в приобщаваща среда с деца с разстройства от аутистичния спектър, в седем държави

**Изготвено от университет Масарик,
в сътрудничество с партньорите по проект PERfect**

Юли 2023

Въведение

Проект PERfect се реализира с подкрепата на програма Еразъм+, като основните му цели включват:

- Идентифициране на пропуските и настоящите добри практики, свързани с физическото възпитание на учениците с разстройства от аутистичния спектър в началните училища;
- Разработване на модел на смесено обучение за учители по физическо възпитание и спорт, което да им предостави умения за:
 - Ефективно насърчаване на приобщаването на учениците с разстройства от аутистичния спектър, както и ефективно управление на поведението им;
 - Пилотно тестване на разработените материали и програмата за обучение с учители по физическо възпитание и спорт от партньорските държави;
 - Оценка на тяхната целесъобразност, ефективност и въздействие.
- Споделяне на програмата, инструментите и материалите със заинтересованите страни и отправяне на препоръки към създателите на национални политики в партньорските държави.

Проектът цели да отговори по най-добрия начин на потребностите на новозавършилите учители по физическо възпитание и спорт, преподаващи в приобщаваща среда на деца с разстройства от аутистичния спектър в седемте европейски страни-партньори, като постигне следните резултати:

- Оценка на потребностите, целяща да определи какво трябва да знаят новозавършилите учители по физическо възпитание и спорт;
- Образователен пакет:
 - Инструментариум;
 - Ръководство за планиране на часове;
 - Инструмент за оценка;
 - Портфолио на образователните цели.
- Платформа за онлайн обучение, съдържаща всички материали от Образователния пакет;

- Обучения на няколко нива, целящи да насърчат употребата на Образователния пакет и Платформата за онлайн обучение;
- Разпространение на материалите по проекта, чрез социални медии, местни конференции и свързани публикации, като целта е да се достигне до по-широка аудитория във всички участващи държави.

Общ Преглед на Оценката на Потребностите

За да се улесни изготвянето на резултатите на проект PERfect, седемте партньорски държави работиха заедно, за да разработят, разпространят и по-късно да анализират резултатите от оценката на потребностите от обучение на новозавършилите учители по физическо възпитание, работещи в приобщаваща среда с деца с разстройства от аутистичния спектър. Предприети са много систематизирани стъпки, включително:

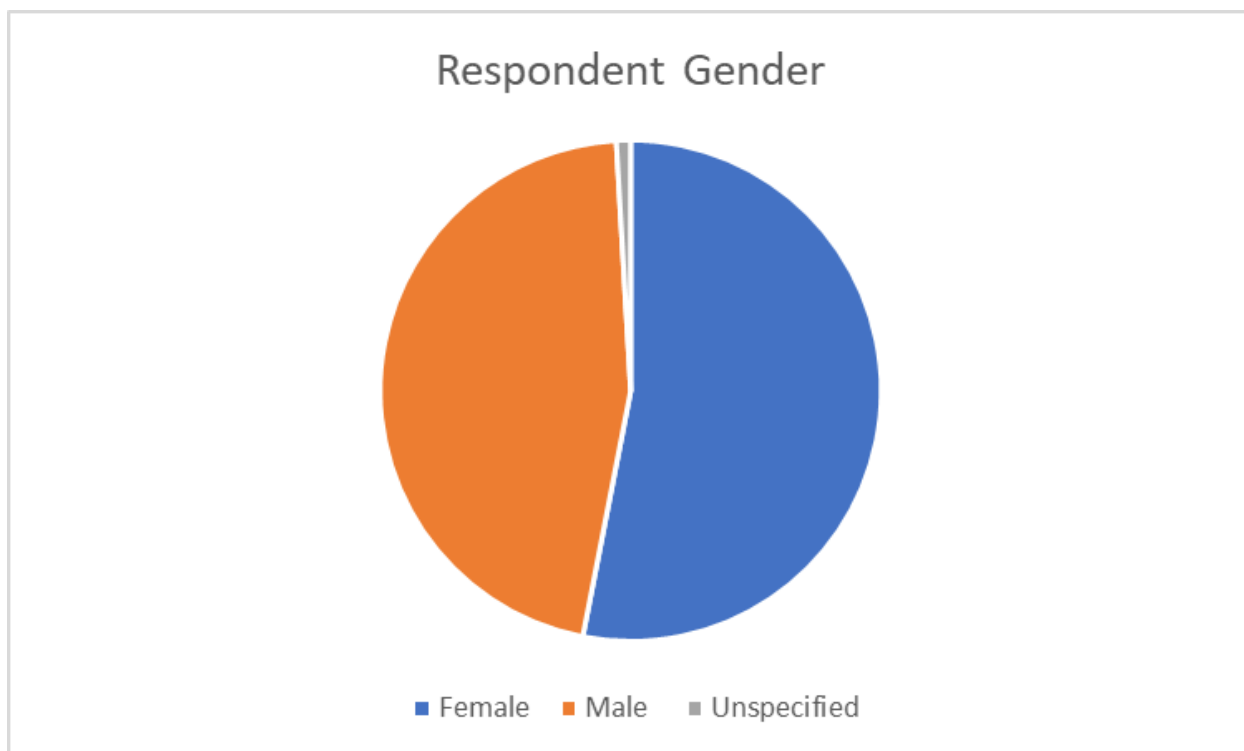
1. Преглед на съществуващи изследвания на приобщаващането във часовете по физическо възпитание и спорт на деца с разстройства от аутистичния спектър в седемте европейски държави: Северна Македония, Кипър, Полша, Ирландия, Чехия, България и Испания;
2. Преглед на съществуващите анкети и изследователски инструменти, свързани със самооценката и знанията на учителите по физическо възпитание и спорт работещи в приобщаваща среда;
3. Разработване на инструмент за оценка на ефективността и знанията, който да се използва от учителите по физическо възпитание и спорт, със силен акцент върху приложението на емпирично валидирани стратегии, основани на поведенчески науки;
4. Съвместен преглед на инструментите, използвани по време на изследването;
5. Културен и езиков превод;
6. Пилотни дейности;
7. Набиране на участници чрез социалните медии и имейли;
8. Свободен достъп до инструментите на изследването от април до юни 2023 г.;
9. Първоначален анализ на резултатите от изследването, във връзка с разработването на резултатите на проект PERfect.

Общ Преглед на Респондентите

В изследването участват общо 326 респонденти от седемте държави. Участниците в изследването от България са 43, от Кипър – 81, от Чехия – 63, от Ирландия – 27, от Северна Македония – 67, от Полша – 32 и от Испания – 13. Всички лица, попълнили анкетата, заявяват, че в момента преподават физическо възпитание и спорт. Конкретните

длъжностни наименования обаче варират значително в различните категории, като например: класен ръководител, помощник-учител, учител по физическо възпитание и спорт, специален педагог, треньор, инструктор и директор. Както е показано на Графика 1, има почти еднакво представителство на мъже и жени. Средната възраст на анкетираните е 42 години, с диапазон от 21 до 66 години.

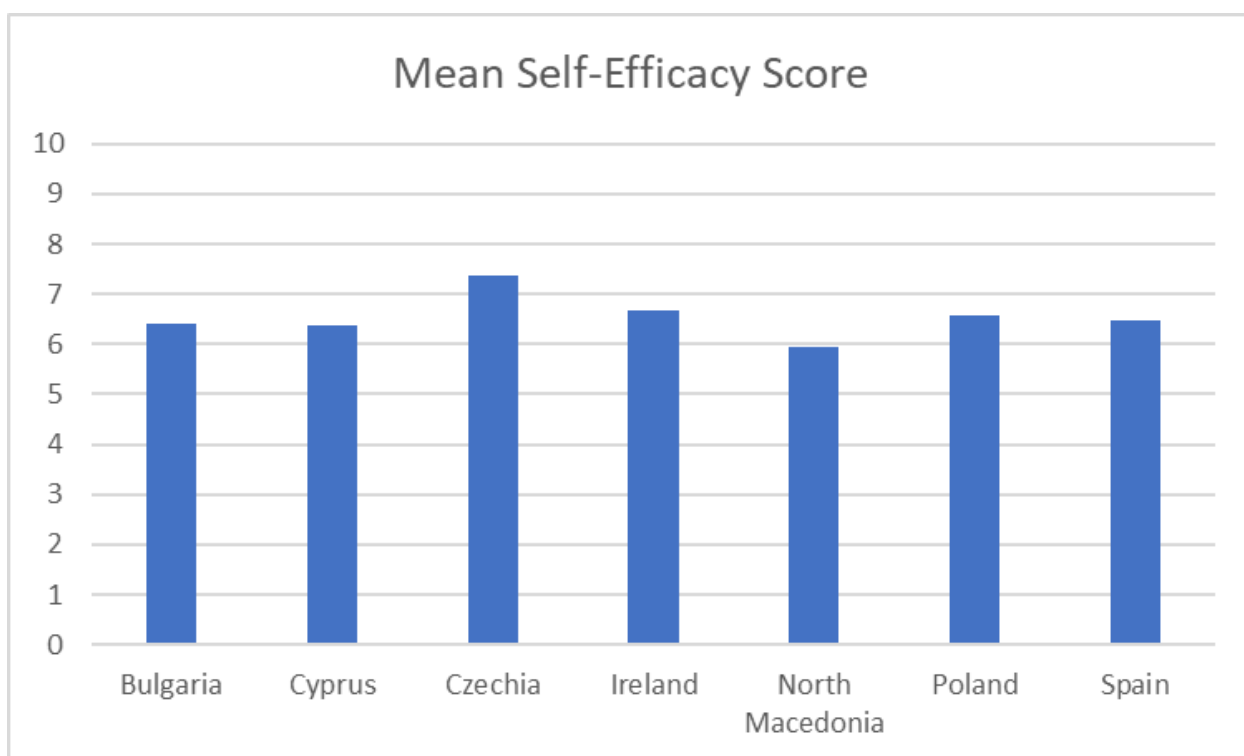
Графика 1.

Общ Преглед на Самооценката на Участниците

В началото на изследването, учителите по физическо възпитание и спорт бяха помолени да отговорят на 10 въпроса, които са оценени заедно, за да се определи тяхната самооценка при провеждането на часове в които участват деца с разстройства от аутистичния спектър. Най-високият възможен резултат за самооценка е 10. На Графика 2 по-долу са изложени средните резултати в отделните държави. Средните нива на самооценка във всички държави са между 6 и 7.

Графика 2.

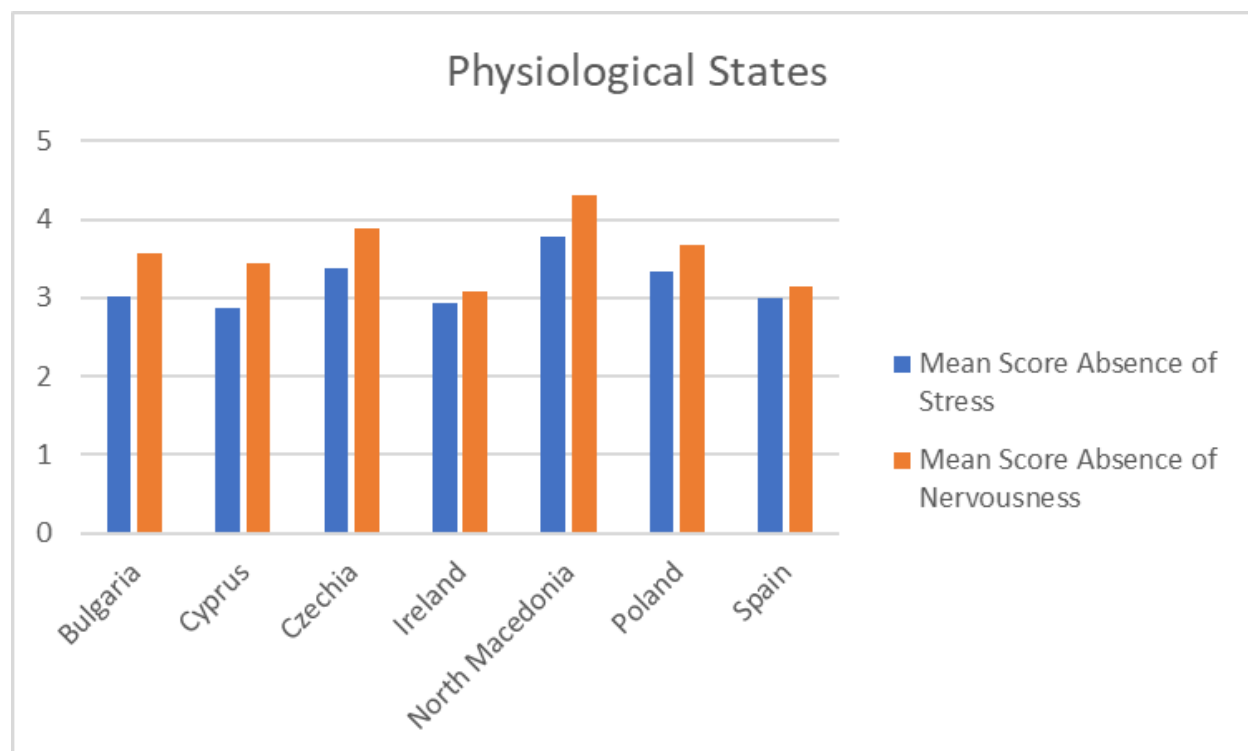

Общ Преглед на Физиологичното Състояние

След самооценката бяха зададени два въпроса, свързани с емоциите (физиологичното състояние) на участниците, които присъстват на дете с разстройство от аутистичния спектър поражда (т.е. стрес и нервност). При петстепенната скала, по-високата оценка означава по-малко чувство на стрес и нервност. На Графика 3 са представени средните оценки във всяка държава. Всички държави съобщават за по-високи нива на стрес (представени чрез по-ниски средни стойности) и по-ниски нива на нервност. Като цяло обаче, тъй като оценките, по-близки до 5, представляват по-добри резултати, може да се

отбележи, че това не са непременно големи променливи, възпрепятстващи включването на децата с разстройства от аутистичния спектър в часовете по физическо възпитание и спорт.

Графика 3.

Общ Преглед на Предизвикателствата

За да разберем кои са най-големите предизвикателства, пред които са изправени учителите по физическо възпитание и спорт, които работят с деца с разстройства от аутистичния спектър, участниците в изследването бяха помолени да оценят 11 от най-често срещаните предизвикателства. Оценките, близки до 5, представляват най-високата степен на предизвикателство. Като цяло, повечето елементи са оценени в рамките на 2-3 точки. Най-високи оценки се наблюдават при поведенческите проблеми и размера на класа, а поведението при изпълнение на задачите и различията в уменията застават

плътно зад тях. В Таблица 1 са представени средните стойности за всеки елемент във всяка държава и комбинираните средни стойности.

Таблица 1.

Challenges	Bulgaria	Cyprus	Czechia	Ireland	North Macedonia	Poland	Spain	Grand Total
Modifying activities	2.4	2.7	3.1	2.6	2.5	2.6	3.3	2.7
Student staying on task	2.8	3.4	3.7	3.4	2.7	3.4	2.8	3.2
Student behavior problems	3.1	3.4	3.8	3.2	2.8	3.4	3.6	3.3
Limited training on autism	2.5	3.4	3.1	3.5	3.0	2.3	2.9	3.0
Lacking information about the student	2.8	3.1	2.2	2.7	2.7	2.7	2.8	2.7
No aid or support to help	2.8	3.1	2.3	3.0	2.5	3.1	2.4	2.7
Student's skill level being different than classmates	2.8	3.2	3.7	3.6	2.8	3.3	2.8	3.2
Multiple classes in the gym	3.2	2.9	2.6	3.6	3.2	3.7	2.4	3.1
Large class sizes	3.1	3.8	3.1	3.9	2.9	3.3	4.0	3.3
Lacking appropriate equipment	2.9	3.2	3.3	3.1	3.0	3.1	3.5	3.1
Lacking time to make modifications	2.4	2.6	3.1	2.7	2.1	3.0	3.5	2.7

Общ Преглед на Практиката

Последната основна област, нуждаеща се от оценка е практиката. В този раздел на въпросника, респондентите бяха помолени да оценят опита си с конкретни емпирично потвърдени стратегии за подкрепа на деца с разстройства от аутистичния спектър. Оценени са двадесет и четири стратегии. Оценки, близки до 5, представляват по-високо ниво на експертни познания. По-голямата част от оценките са под 3. Следователно изглежда, че повечето респонденти в различните държави не се смятат за опитни в прилагането на тези специфични стратегии за подкрепа по време на часовете по физическо възпитание и спорт.

Таблица 2.

Strategy	Bulgaria	Cyprus	Czechia	Ireland	North Macedonia	Poland	Spain	Grand Total
Environmental Modifications	2.3	2.7	2.6	2.4	2.3	2.3	2.5	2.5
Visual Supports	2.6	2.9	2.9	2.2	2.5	2.1	2.7	2.6
Picture Schedule	2.0	2.8	2.7	1.9	2.5	1.9	2.6	2.4
Video Modeling	2.0	2.8	2.0	1.9	2.4	1.6	2.4	2.2
Checklists	2.4	2.5	2.1	2.2	2.6	1.7	2.9	2.3
Token Economy	2.9	2.5	2.5	1.5	2.1	2.0	2.8	2.3
Social Stories	2.7	2.5	2.2	1.9	2.5	1.8	2.2	2.4
Modifying Rules	3.0	3.1	3.0	3.3	2.4	2.5	2.7	2.9
Modify Instructions	2.9	3.2	3.2	3.3	2.5	2.6	2.8	2.9
Differentiating Instruction	2.9	3.2	3.2	3.3	2.6	2.7	2.8	3.0
Peer Modeling	2.7	2.9	2.7	2.9	2.7	2.4	3.0	2.7
Behavior Contracts	2.7	2.8	2.0	2.1	2.7	2.4	2.5	2.5
Task Analyses	2.6	2.6	2.6	2.1	2.7	2.4	2.9	2.6
Adaptive Equipment	2.4	2.8	2.5	2.4	2.6	2.3	2.7	2.6
Reinforcement	2.6	3.4	2.7	3.1	2.6	2.8	2.8	2.9
Specialized Communication Tools	2.5	2.5	2.5	1.8	2.1	2.0	2.4	2.3
Adapted Physical Education Assessment Scale	2.4	2.5	1.9	1.6	2.5	1.6	2.5	2.2
Specialized APE Curriculum	2.3	2.5	1.9	1.7	2.4	1.5	2.0	2.2
Collaborating with Other Professionals	2.8	3.0	2.6	3.0	2.7	2.4	3.2	2.8
Collaborating with Caregivers	2.5	3.2	3.1	2.9	2.8	2.8	3.1	2.9
Collaborating with the Student	2.8	3.3	2.4	3.1	3.0	3.0	3.2	2.9
CE Activities in APE	2.3	2.7	2.4	2.1	2.6	2.1	2.6	2.5
Self-evaluation	2.7	3.1	2.7	2.8	2.8	2.8	2.9	2.9
General Adaptations	2.6	3.1	3.0	2.9	2.9	2.6	2.9	2.9

Заклучения

Оценката на потребностите изглежда потвърждава важността на разработването на материали по темата на проект PERfect, предназначени специално за обучението на учители по физическо възпитание и спорт за използването на емпирично потвърдени стратегии за подкрепа на деца с разстройства от аутистичния спектър в приобщаваща среда. От изследването става ясно, че не е необходимо да се работи конкретно, т.е. да се

създават обучителни материали или учебни модули, свързани с преодоляването на стреса и/или нервността. Самооценката също не се нуждае от допълнителни дейности. Въпреки, че преодоляването на някои предизвикателства може да се окаже полезно, като например справянето с поведенческите проблеми, те също не изглеждат притеснителни. От това предварително изследване, проведено във всички партньорски държави, става ясно, че обучението и образователните материали трябва да бъдат насочени към изграждането на специфични умения у учителите.

Необходимо е да се разработят инструменти, които включват ясни стратегии за преподаване, систематични инструкции за прилагането им и възможност за постоянно използване. Макар че данните разкриват, че повечето стратегии са сравнително непознати за учителите по физическо възпитание и спорт във всички държави, някои от тях, които биха могли да се използват най-често, включват употребата на:

- Видео моделиране;
- Контролни списъци;
- Токеномика;
- Инструменти за комуникация;
- Специализирани оценки;
- Специализирани учебни програми.

Ето защо предстоящите цели на проект PERfect за изготвяне на инструмент за оценка, учебно ръководство/портфолио на образователните цели и планове на уроци, включващи утвърдени стратегии (напр. видео моделиране, контролни списъци, токеномика и подкрепа за общуване), изглежда съответстват на потребностите на изследваните региони.